

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 11ης Μαρτίου 1986 *

Στην υπόθεση 121/85,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του High Court of Justice προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία το εν λόγω δικαστήριο ζητεί, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του μεταξύ

Conegate Limited

και

HM Customs & Excise,

την έκδοση προδικαστικής απόφασεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 36 και 234 της εν λόγω Συνθήκης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

συγκείμενο από τους T. Koormans, πρόεδρο τμήματος, K. Bahlmann, G. Bosco, T. F. O'Higgins και F. A. Schockweiler, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn

γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η αναιρεσείουσα στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενη από το δικηγόρο N. Peters,
- η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον P. Bucknell,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον E. White,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Ιανουαρίου 1986,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με Διάταξη της 30ής Νοεμβρίου 1984, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Απριλίου 1985, το High Court of Justice της Αγγλίας και της Ουαλλίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, διάφορα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 36 και 234 της εν λόγω Συνθήκης, προκειμένου να μπορέσει να εκτιμήσει αν ορισμένες διατάξεις της εθνικής του τελωνειακής νομοθεσίας συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο.
- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς η οποία αφορά την κατάσχεση, από τις τελωνειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, ορισμένων παρτίδων εμπορευμάτων που εισήγαγε η εταιρία Conegate Ltd από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Κατά τη διεξαγωγή ελέγχου στο αεροδρόμιο στο οποίο είχαν φτάσει οι παρτίδες αυτές, οι τελωνειακοί υπάλληλοι διαπίστωσαν ότι τα εμπορεύματα περιελάμβαναν, ουσιαστικά, φουσκωτές κούκλες σαφώς γενετήσιου χαρακτήρα και άλλα ερωτικά αντικείμενα, τα οποία θεώρησαν ως « άσεμνα ή αισχρά » αντικείμενα, η εισαγωγή των οποίων στο Ηνωμένο Βασίλειο απαγορεύεται από το άρθρο 42 του Customs Consolidation Act 1876 (Τελωνειακού Κώδικα του 1876).
- 3 Το Ειρηνοδικείο (« Magistrates »), κατόπιν αιτήσεως των τελωνειακών αρχών, διέταξε την κατάσχεση των εμπορευμάτων, η απόφαση δε αυτή επικυρώθηκε από το Crown Court του Southwark. Η Conegate προσέφυγε κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του High Court, υποστηρίζοντας ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η κατάσχεση των εμπορευμάτων συνιστά παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους δημόσιας ηθικής υπό την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης.
- 4 Προς στήριξη της απόψεώς της, η Conegate παρατήρησε ότι, μολονότι με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1979 (Henn και Darby, 34/79, ECR 3795) το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η απαγόρευση εισαγωγής εμπορευμάτων μπορεί να δικαιολογείται από λόγους δημόσιας ηθικής και ότι, καταρχήν, εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τι επιτάσσει η δημόσια ηθική στο έδαφός του, η εφαρμογή μιας τέτοιας

απαγόρευσης συνιστά, παρά ταύτα, μέσο αυθαίρετων διακρίσεων υπό την έννοια του άρθρου 36, δεύτερο εδάφιο, όταν στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το εμπόριο των ίδιων αυτών εμπορευμάτων είναι νόμιμο. Αυτό ακριβώς συμβαίνει στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου η κατασκευή και η διάθεση ερωτικών αντικειμένων στο εμπόριο δεν απαγορεύεται γενικά, αντίθετα από ό, τι ισχύει όσον αφορά την έκδοση και εμπορία ασέμων εκδόσεων, οι οποίες αποτελούσαν το αντικείμενο της προαναφερθείσας απόφασης της 14ης Δεκεμβρίου 1979.

5 Η Conegate υπενθύμισε σχετικά ότι η κατασκευή των αντικειμένων που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό κατά τη βρετανική νομοθεσία, ενώ η διάθεση των αντικειμένων αυτών στο εμπόριο υπόκειται μόνο σε απαγορεύσεις όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους και την έκθεσή τους σε δημόσιους χώρους. Ορισμένοι άλλοι περιορισμοί ισχύουν σε ορισμένα τμήματα του Ηνωμένου Βασιλείου· έτσι, στην Αγγλία και την Ουαλλία, οι τοπικές αρχές μπορούν να επιλέξουν αν θα επιτρέψουν την ελεύθερη διανομή ή αν θα περιορίσουν τα σημεία πωλήσεως μη επιτρέποντας τη διανομή παρά μόνο από τα εξουσιοδοτημένα « καταστήματα ειδών σεξ ».

6 Θεωρώντας ότι στην υπό κρίση διαφορά ανακύπτει πρόβλημα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, το High Court ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασεως μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί των εξής προδικαστικών ερωτημάτων:

« 1) Όταν υφίσταται απόλυτη εθνική απαγόρευση εισαγωγής ορισμένων αντικειμένων σε κράτος μέλος από άλλο κράτος μέλος, με την αιτιολογία ότι τα αντικείμενα αυτά είναι άσεμνα ή αισχρά για να θεωρηθεί *ανάταρκτο* το “ θεμιτό εμπόριο ” των εν λόγω αντικειμένων στο κράτος μέλος εισαγωγής, όπως αναφέρεται στις σκέψεις 21 και 22 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση 34/79, Henn και Darby 1979, ECR 3795,

α) αρκεί τα αντικείμενα αυτά να μπορούν να κατασκευάζονται και να διατίθενται στο εμπόριο στο κράτος μέλος εισαγωγής, υποκείμενα μόνο σε

i) απόλυτη απαγόρευση όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους·

ii) περιορισμό όσον αφορά τη δημόσια έκθεσή τους·

iii) σύστημα παροχής σε καταστήματα αδειών πωλήσεώς τους σε πελάτες ηλικίας 18 ετών και άνω, σε ορισμένες περιφέρειες του κράτους μέλους,

το οποίο σύστημα κατά κανέναν τρόπο δεν θίγει το ουσιαστικό δίκαιο περί ασέμων ή αισχρών αντικειμένων στο κράτος μέλος αυτό·

ή

β) απαιτείται να υπάρχει απόλυτη απαγόρευση κατασκευής των αντικειμένων αυτών και διαθέσεώς τους στο εμπόριο στο κράτος μέλος εισαγωγής;

2) Όταν υφίσταται, σε κράτος μέλος εισαγωγής, “θεμιτό εμπόριο” αντικειμένων τα οποία υπόκεινται σε απόλυτη εθνική απαγόρευση ως προς την εισαγωγή τους από άλλο κράτος μέλος, με την αιτιολογία ότι είναι άσεμα ή αισχρά, δικαιολογείται, υπό τις συνθήκες αυτές, από λόγους δημόσιας ηθικής κατά το άρθρο 36 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η θέσπιση, από το κράτος μέλος εισαγωγής, απαγορεύσεως εισαγωγής των αντικειμένων αυτών από άλλο κράτος μέλος, λόγω του ότι είναι άσεμα ή αισχρά, ή μήπως η απαγόρευση αυτή συνιστά μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών;

3) Η απαγόρευση εισαγωγής ασέμων ή αισχρών αντικειμένων που περιέχεται στο άρθρο 42 του Customs Consolidation Act 1876 αποτελεί μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο υπό την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, καθόσον ισχύει για αντικείμενα που απαγορεύονται δυνάμει του Act αυτού, αλλά δεν απαγορεύονται κατά το Obscene Publications Act 1959;

4) Ανεξαρτήτως των απαντήσεων στα ανωτέρω ερωτήματα, όταν κράτος μέλος, ενεργώντας σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις που υπέχει από τη Σύμβαση της Γενεύης του 1923, για τον κολασμό της κυκλοφορίας του εμπορίου ασέμων εκδόσεων, και από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Σύμβαση (η οποία ανανεώθηκε στη Λωζάννη το 1974 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1976), επιβάλλει απόλυτη απαγόρευση εισαγωγής, από άλλο κράτος μέλος, αντικειμένων τα οποία κατατάσσονται στην κατηγορία των ασέμων ή αισχρών αντικειμένων, η απαγόρευση αυτή είναι, για το λόγο αυτό, σύμφωνη προς το άρθρο 234 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας; »

7 Παρατηρήσεις κατέθεσαν η Conegate, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 8 Η Conegate αναφέρεται στις παρατηρήσεις που διατύπωσε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και υποστηρίζει ότι το άρθρο 42 του Customs Consolidation Act 1876, απαγορεύοντας κατά γενικό τρόπο την εισαγωγή ασέμνων ή αισχρών αντικειμένων, συνιστά περιορισμό αυστηρότερο από εκείνον που απορρέει από τη νομοθεσία που διέπει το εμπόριο των προϊόντων αυτών στο εσωτερικό των διαφόρων τμημάτων της χώρας, όπως η Αγγλία και η Ουαλλία. Η παρατήρηση αυτή ισχύει κατά μείζονα λόγο και για την κατάσταση που επικρατεί στη Βόρεια Ιρλανδία, η νομοθεσία της οποίας δεν προβλέπει κανέναν άλλο περιορισμό ως προς τη διάθεση των επίμαχων προϊόντων στο εμπόριο εκτός από περιορισμούς όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους και την έκθεσή τους στο κοινό.
- 9 Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου επισημαίνει, καταρχάς, ότι το πρώτο ερώτημα, όπως έχει διατυπωθεί από το High Court, αναφέρει ορθώς τους περιορισμούς ως προς τη διάθεση ασέμνων ή αισχρών αντικειμένων στο εμπόριο οι οποίοι ισχύουν στην Αγγλία, Ουαλλία και Βόρεια Ιρλανδία, δεν λαμβάνει, όμως, υπόψη του τους αυστηρότερους περιορισμούς που ισχύουν στη Σκωτία και τη Νήσο του Μαν. Κατά την ισχύουσα στη Σκωτία νομοθεσία, απαγορεύεται η διανομή, ενόψει ενδεχομένης πωλήσεως, « αισχρών αντικειμένων », υπό τον όρο δε « αντικείμενα » νοούνται, μεταξύ άλλων, και οι αναπαραστάσεις ή τα ομοιώματα' πάντως, δεν υπάρχει ακόμα νομολογία ως προς το αν οι όροι « αισχρά αντικείμενα » καλύπτουν προϊόντα όπως αυτά που εισήγαγε η Conegate. Εξάλλου, τα προϊόντα αυτά σαφώς εμπίπτουν στις « άσεμνες ή αισχρές αναπαραστάσεις », η κατασκευή και η διανομή των οποίων απαγορεύεται από τη νομοθεσία που ισχύει στη Νήσο του Μαν. Ένα κράτος όμως, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο απαρτίζεται από διάφορα τμήματα και επιτρέπει την ύπαρξη διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών που ισχύουν στα τμήματα αυτά, αλλά το οποίο εφαρμόζει, εντούτοις, ενιαίο τελωνειακό καθεστώς, αναγκαστικά θα πρέπει να ευθυγραμμίσει το τελωνειακό αυτό καθεστώς με τους πλέον αυστηρούς εσωτερικούς κανόνες.
- 10 Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου προσθέτει ότι, λαμβανόμενες ως σύνολο, οι διατάξεις που ισχύουν στα διάφορα τμήματα του Ηνωμένου Βασιλείου εκφράζουν σαφώς αρνητική θέση όσον αφορά τη διάθεση αισχρών αντικειμένων στο εμπόριο. Θα πρέπει να επισημανθεί σχετικά ότι η βρετανική νομοθεσία έχει καταστεί, κατά τα τελευταία έτη, αυστηρότερη, ιδίως όσον αφορά τις πορνογραφικές φωτογραφίες, τους όρους χορηγήσεως άδειας σε « καταστήματα ειδών σεξ » και τον τρόπο εκθέσεων των αισχρών αντικειμένων στο κοινό. Επομένως, τα κριτήρια δεν διαφέρουν, κατ' ουσία, αναλόγως του αν τα προϊόντα είναι εγχώρια ή εισαγόμενα.

- 11 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι η έκφραση « θεμιτό εμπόριο » που υπάρχει στην προαναφερθείσα απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1979 και στην οποία αναφέρεται το πρώτο ερώτημα, δεν υπονοεί τις νόμιμες ή ευυπόληπτες εμπορικές δραστηριότητες· αναφέρεται απλώς σε οποιαδήποτε εμπορική πράξη που επιτρέπεται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Κατά την άποψη της Επιτροπής, στην περίπτωση αυτή υπάγονται και τα επίδικα εμπορεύματα δεδομένου ότι οι περιορισμοί που αναφέρει με το πρώτο ερώτημά του το εθνικό δικαστήριο δεν αναιρούν το θεμιτό χαρακτήρα του εμπορίου των αντικειμένων αυτών.
- 12 Η Επιτροπή υποστηρίζει, εξάλλου, ότι αν και τα κράτη μέλη, κατά το παρόν στάδιο εξέλιξης του κοινοτικού δικαίου, είναι ελεύθερα να καθορίζουν τους δικούς τους κανόνες όσον αφορά τη δημόσια ηθική, η ελευθερία αυτή οριοθετείται από την αρχή, κατά την οποία τα κράτη μέλη δεν μπορούν να υπαγάγουν τις εισαγωγές σε αυστηρότερους κανόνες από εκείνους που ισχύουν για την κατασκευή των ίδιων προϊόντων και τη διάθεσή τους στο εμπόριο στο έδαφός τους.
- 13 Το πρώτο ερώτημα θίγει, καταρχάς, το γενικό ζήτημα κατά πόσο η απαγόρευση της εισαγωγής ορισμένων εμπορευμάτων μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους δημόσιας ηθικής όταν η νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους δεν περιλαμβάνει καμία απαγόρευση όσον αφορά την κατασκευή των ίδιων αυτών προϊόντων ή τη διάθεσή τους στο εμπόριο εντός του εθνικού εδάφους.
- 14 Υπενθυμίζεται σχετικά ότι, κατά το άρθρο 36 της Συνθήκης, οι διατάξεις περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Κοινότητας δεν αντιτίθενται στις απαγορεύσεις εισαγωγών που δικαιολογούνται από « λόγους δημόσιας ηθικής ». Όπως αποφάνθηκε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1979, εναπόκειται, καταρχήν, σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τι επιτάσσει η δημόσια ηθική στο έδαφός του, σύμφωνα με τη δική του κλίμακα αξιών και υπό τη μορφή την οποία έχει επιλέξει.
- 15 Πάντως, μολονότι το κοινοτικό δίκαιο αφήνει ελεύθερα τα κράτη μέλη να προβούν στις δικές τους εκτιμήσεις όσον αφορά τον άσεμνο ή αισχρό χαρακτήρα ορισμένων αντικειμένων, θα πρέπει, εντούτοις, να παρατηρηθεί ότι ένα εμπόρευμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προσβάλλει αρκετά σοβαρά την ηθική ώστε να δικαιολογούνται περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, όταν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λαμβάνει, έναντι των ίδιων εμπορευμάτων που κατασκευάζονται ή διατίθενται στο εμπόριο στο έδαφός του, κατασταλτικά ή άλλα πραγματικά και αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να παρεμποδίσει τη διανομή των εμπορευμάτων αυτών στο έδαφός του.

- 16 Από αυτό έπεται ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν λόγους δημόσιας ηθικής για να απαγορεύσουν την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων από άλλα κράτη μέλη, όταν η νομοθεσία τους δεν περιλαμβάνει καμία απαγόρευση όσον αφορά την κατασκευή των ίδιων αυτών εμπορευμάτων ή τη διάθεσή τους στο εμπόριο στο έδαφός τους.
- 17 Δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του αναγνωρίζει το άρθρο 177, να εξετάσει αν και κατά πόσο η βρετανική νομοθεσία περιλαμβάνει τέτοια απαγόρευση. Διευκρινίζεται, πάντως, ότι το αν υπάρχει ή όχι τέτοια απαγόρευση σε κράτος που απαρτίζεται από διάφορα τμήματα, τα οποία έχουν δική τους εσωτερική νομοθεσία, κρίνεται λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των νομοθεσιών αυτών. Μολονότι, για την εφαρμογή του κανόνα αυτού, δεν είναι απαραίτητο να απαγορεύεται στο έδαφος όλων των τμημάτων του η κατασκευή και η εμπορία των προϊόντων των οποίων έχει απαγορευθεί η εισαγωγή, από το σύνολο των ισχυόντων κανόνων θα πρέπει τουλάχιστον να συνάγεται ότι οι κανόνες αυτοί έχουν ουσιαστικά ως απώτερο στόχο την απαγόρευση της κατασκευής και εμπορίας των προϊόντων αυτών.
- 18 Το εθνικό δικαστήριο φρόντισε, εν προκειμένω, να διευκρινίσει, με το ίδιο το πρώτο ερώτημα, το περιεχόμενο της εθνικής νομοθεσίας, τη συμφωνία της οποίας με το κοινοτικό δικαίο πρόκειται να εκτιμήσει. Περιγράφει, έτσι, ένα καθεστώς, στο κράτος μέλος εισαγωγής, κατά το οποίο τα επίμαχα εμπορεύματα μπορούν να κατασκευάζονται ελεύθερα, η δε διάθεσή τους στο εμπόριο υπόκειται μόνο σε ορισμένους περιορισμούς τους οποίους ρητώς αναφέρει, ήτοι σε απόλυτη απαγόρευση όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους, σε περιορισμό όσον αφορά την έκθεσή τους στο κοινό και, σε ορισμένες περιοχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σε σύστημα παροχής αδειών σε καταστήματα για την πώληση των εμπορευμάτων αυτών σε πελάτες ηλικίας 18 ετών και άνω. Οι περιορισμοί, όμως, αυτοί δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι ισοδυναμούν, ουσιαστικά, με απαγόρευση κατασκευής ή διαθέσεως στο εμπόριο.
- 19 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου τόνισε ακόμα ότι, στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου, δεν κατασκευάζονται σήμερα αντικείμενα συγκρίσιμα με τα αντικείμενα που εισήγαγε η Conegate, το πραγματικό, όμως, αυτό γεγονός, το οποίο δεν αποκλείει τη δυνατότητα κατασκευής τέτοιων αντικειμένων και το οποίο δεν ανέφερε το εθνικό δικαστήριο, δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική εκτίμηση της κατάστασης.
- 20 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν, προκειμένου να απαγορεύσουν την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων με την αιτιολογία ότι τα εμπορεύματα αυτά είναι άσεμνα ή αισχρά, να επικαλεστούν λόγους

δημόσιας ηθικής υπό την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης, όταν τα ίδια αυτά εμπορεύματα μπορούν ελεύθερα να κατασκευάζονται στο έδαφός τους, η δε διάθεσή τους στο εμπόριο στο έδαφος αυτό υπόκειται μόνο σε απόλυτη απαγόρευση όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους, σε περιορισμό όσον αφορά την έκθεσή τους στο κοινό και, σε ορισμένες περιοχές, σε σύστημα παροχής αδειών σε καταστήματα για την πώληση των εμπορευμάτων αυτών σε πελάτες ηλικίας 18 ετών και άνω.

- 21 Το συμπέρασμα αυτό δεν εμποδίζει την υπαγωγή των εμπορευμάτων αυτών, μετά την εισαγωγή τους στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, στους ίδιους περιορισμούς εμπορίας οι οποίοι ισχύουν για τα ομοειδή προϊόντα που κατασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο στο εσωτερικό της χώρας.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

- 22 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

- 23 Η Conegate, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή συμφωνούν επί του ότι το ερώτημα αυτό είναι απρόσφορο για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Η Σύμβαση της Γενεύης του 1923 αφορά μόνο τις άσεμνες « εκδόσεις », ενώ το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς δεν αφορά τέτοιες εκδόσεις, η δε Παγκόσμια Ταχυδρομική Σύμβαση δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε εισαγωγή η οποία δεν πραγματοποιείται ταχυδρομικώς.
- 24 Η Επιτροπή υπενθύμισε, εξάλλου, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 234 της Συνθήκης, προστατεύοντας τα « δικαιώματα και τις υποχρεώσεις » που απορρέουν από συμβάσεις προγενέστερες της Συνθήκης, αφορά μόνο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών. Δεν μπορεί, επομένως, να γίνει επίκληση των συμβάσεων αυτών προκειμένου να δικαιολογηθούν περιορισμοί στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας.
- 25 Το επιχείρημα αυτό της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτό. Όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1980 (Burgoa, 812/79, ECR 2787), το άρθρο 234 αποβλέπει στο να εξασφαλίσει ότι η εφαρμογή της Συνθήκης δεν επηρεάζει ούτε το

σεβασμό των δικαιωμάτων τα οποία αρύονται τρίτες χώρες από συμβάσεις συναφθείσες προηγουμένως με κράτος μέλος, ούτε την τήρηση των υποχρεώσεων που συνεπάγονται οι συμβάσεις αυτές για το εν λόγω κράτος μέλος. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει επίκληση, στις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών, των συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης προκειμένου να δικαιολογηθούν περιορισμοί στο ενδοκοινοτικό εμπόριο.

26 Επομένως, στο τέταρτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 234 της Συνθήκης έχει την έννοια ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση συμβάσεως συναφθείσας πριν από την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης προς δικαιολόγηση περιορισμών στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, το οποίο ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με Διάταξη της 30ής Νοεμβρίου 1984, το High Court of Justice, αποφαινεται:

1) Τα κράτη μέλη δεν μπορούν, προκειμένου να απαγορεύσουν την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων με την αιτιολογία ότι τα εμπορεύματα αυτά είναι άσεμνα ή αισχρά, να επικαλεστούν λόγους δημόσιας ηθικής υπό την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης, όταν τα ίδια αυτά εμπορεύματα μπορούν ελεύθερα να κατασκευάζονται στο έδαφός τους, η δε διάθεσή τους στο εμπόριο στο έδαφος αυτό υπόκειται μόνο σε απόλυτη απαγόρευση όσον αφορά την ταχυδρομική αποστολή τους, σε περιορισμό όσον αφορά την έκθεσή τους στο κοινό και, σε ορισμένες περιοχές, σε σύστημα παροχής αδειών σε καταστήματα για την πώληση των εμπορευμάτων αυτών σε πελάτες ηλικίας 18 ετών και άνω.

- 2) Το άρθρο 234 της Συνθήκης ΕΟΚ έχει την έννοια ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση συμβάσεως συναφθείσας πριν από την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης ΕΟΚ προς δικαιολόγηση περιορισμών στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

Koormans

Bahlmann

Bosco

O'Higgins

Schockweiler

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Μαρτίου 1986.

Ο γραμματέας

Ο πρόεδρος του τετάρτου τμήματος

P. Heim

T. Koormans